A 2019. évi költségvetési rendelet szöveges indokolása

I. ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 23-24. §-ában előírt kötelezettségünknek eleget téve elkészítettük az idei költségvetési rendelet tervezetét. A 2019 évi központi költségvetésről szóló 2018. évi L. törvény alapján megterveztük az önkormányzat feladataihoz igénybe vehető központi forrásokat, a költségvetés készítése során figyelembe vettük a központi jogszabályokban és a helyi rendeletekben meghatározott előírásokat.

A tavalyi novemberi testületi ülésen a képviselő-testület megfogalmazta az idei évi költségvetési elképzeléseit, ennek alapján állítottuk össze e rendelet-tervezetet. A bevételek és a kiadások a tényszámok szerint ugyan változtak, azonban az alapvető célkitűzések nem. Az idei évben is törekszünk a működtetés biztonságára. A kötelezően ellátandó feladatokat megfelelő színvonalon biztosítjuk. Az elnyert pályázatokat (energetika, konyhai eszközök fejlesztése) a közbeszerzési eljárások lefolytatása után megvalósítjuk. Tartalékot képezünk az előre nem látható kiadásokra és a már benyújtott pályázatok önrészéhez.

*Az idei költségvetés főösszegét **678.758.654 Ft**-ban javasoljuk megállapítani, amely összeg 48 millió Ft-tal magasabb a novemberi elképzelésektől. A vártnál több iparűzési adó folyt be az év végi feltöltésekkel, ezáltal a maradványunk is kedvezőbben alakult.*

A működési kiadások várhatóan nem növekszenek, mert a rezsikiadásokat a lehető legalacsonyabb szinten tartjuk a napelemekkel és az aprítékos fűtéssel. A tavalyi évről áthúzódik a téli rezsicsökkentés lakossági kiterjesztésére kapott 2,1 millió Ft-os állami támogatás felhasználása.

*A bevételeink jelentős részét kitevő **állami támogatás** a tavalyihoz képest (közel 291 millió Ft) mérséklődik (276,8 millió Ft). Főként azért, mert az egy főre jutó iparűzési adónk emelkedett, és ezért újból sújt bennünket a beszámítás, illetve a szociális egyéb feladatokhoz való hozzájárulás csökkent. Az ágazati pótlékok, bérkompenzáció nem tervezhető. Az óvoda előrejelzése alapján a gyermeklétszám szeptemberi gyarapodására számítunk.*

*Az **államháztartáson belüli működési támogatások** kisebb mértékben bővülnek az egészségügy finanszírozásánál, a közfoglalkoztatást pedig az előző év szintjén kalkuláljuk.*

*A **közhatalmi bevételeknél** a tavalyi évi teljesítés alapján bizakodunk abban, hogy az idei iparűzési adó befizetés is hasonlóan magas lesz.*

*A **működési bevételek** önkormányzati szinten némi növekedést mutatnak az étkezési térítési díj 3 %-os emelése miatt.*

*A **felhalmozási** célra államháztartáson belülről átvett pénzeszköz mérséklődik az előző évekhez képest, mert az energetikai fejlesztésre már tavaly megkaptuk a támogatási előleget, az idén a konyhai eszközfejlesztésé várható.*

*A **2018. évi maradványunk** (114.949.390 Ft), amelyből 82.352.779 Ft kötelezettségvállalással terhelt az energetikai fejlesztés (58.119.536 Ft), az ECHO innovációs pályázat (10.447.000 Ft) megvalósítása miatt, a konyha eszközfejlesztésének önrészével (3.497.962 Ft), a népitáncosok pályázati támogatásával (1.270.840 Ft), a téli rezsicsökkentés kiterjesztésével (2.100.000 Ft), valamint a decemberi juttatások szociális hozzájárulásával (6.917.441 Ft). Pozitív elbírálás esetén a LEADER-ben benyújtott pályázatokhoz további 7 millió Ft önerőt kell biztosítanunk.*

II. BEVÉTELEK

*Önkormányzati szinten **678.758.654 Ft bevételt** irányozunk elő, melynek nagy része (642 millió Ft) az önkormányzathoz folyik be. A szociális intézményen kívül a többi intézmény minimális saját bevétellel rendelkezik, az ezen felüli kiadási részt az önkormányzat biztosítja intézményfinanszírozásként.*

Polgármesteri Hivatal:

*A hivatalnak csak a családi ünnepségek rendezéséből (270 ezer Ft), közvetített szolgáltatásokból (635 ezer Ft közüzemi díj) származik működési bevétele, ehhez társul az 1.698.910 Ft-os maradványa. A fennmaradó 80.134.823 Ft-os fedezetet az önkormányzat intézményfinanszírozásként biztosítja, melyhez az állam közvetlenül 60.227.000 Ft-tal járul hozzá. A hivatal javasolt költségvetési **főösszege 82.738.733 Ft**.*

Tündérkert Óvoda:

*Az óvoda saját bevétele az étkeztetés átszervezése miatt minimálisra csökkent. Az 1.760.160 Ft-os maradványon kívül más forrással nem rendelkezik. A kiadások fedezetére 111.794.219 Ft-ot folyósít az önkormányzat intézményfinanszírozásként (ebből 100.462.134 Ft az óvoda állami támogatása). Az óvoda javasolt költségvetési **főösszege 113.554.379 Ft**.*

Szociális intézmény:

Az intézmény várhatóan 27.513.614 Ft saját bevételt realizál az idei évben. Ennek egy jelentős része a konyha szolgáltatási díjbevétele és a hozzákapcsolódó ÁFA. A szociális ellátásban részesülő gondozottak és a gyermekintézményekben étkezők 19.929.000 Ft ellátási díjat fizetnek (+ÁFA). Az intézmény maradványa 4.696.345 Ft.

*Az önkormányzat által biztosított pénzellátás 83.251.803 Ft, amelyből 77.447.784 Ft az állami támogatás. A 2018. évi átlaglétszámok alapján 104 fő szociális étkeztetettre, 29 fő a személyi gondozottra, 3 fő szociális gondozottra és 22 fő nappali ellátottra igényeltünk hozzájárulást. Az összes szociális ellátási forma iránti igény növekedett a tavalyi év végére. A szociális intézmény javasolt költségvetési **főösszege 115.461.762 Ft**.*

Önkormányzat:

*Az önkormányzat saját költségvetési **főösszege 642.184.625 Ft.** Ennek 43,1 %-a, 276.801.223 Ft az állami támogatás, melyet a rendelet-tervezet 3. melléklete részletez. A tavalyihoz képest mérséklődik a szociális feladatok egyéb általános támogatása 6.229.856 Ft-tal; az egy főre jutó adóerő-képesség 12.000 Ft/fő fölé emelkedett, ezért 7.723.416 Ft-os számítanak be az egyéb önkormányzati feladatok támogatásába. Emellett tovább mérséklődik a lakosságszám (39 fővel), ez együtt jár a hivatali dolgozók elismert létszámának és a könyvtári és közművelődési feladatok támogatásának csökkenésével.*

***A közhasznú foglalkoztatásra** várhatóan 33.040 ezer Ft-ot veszünk át ÁHT-n belülről a tavalyi adatok alapján (26 fő), de még az idei támogatási paraméterek nem ismertek.*

*Az **egészségügy finanszírozásánál** 49.320.112 Ft-ra számítunk, a tavalyi szint alapján.*
*A szociális és a kulturális ágazat bérpótléka állami támogatásként nem tervezhető, de **átvett pénzeszköz**ként - a saját bevételek között – igen (5.526.888 Ft).*
Az idei évben is kalkuláltunk önkormányzati hozzájárulást a rendőrörs fenntartásához (egymillió Ft), illetve a környezetvédelmi alap bevételével (1.267 eFt).

***Felhalmozási célú támogatási bevételként** a konyhai eszközfejlesztési pályázaton elnyert 18.612.534 Ft-ot tervezzük, melynek összege a közbeszerzési eljárás lefolytatása után változhat.*
***A közhatalmi bevételek** kedvezőbben alakultak a tavalyi évben, 37 millió Ft-tal több iparűzési adó folyt be az eredetileg betervezettől, emiatt meghaladta a 130 millió Ft-ot a közhatalmi bevételek nagyságrendje. Reméljük, hogyha ezt nem is, de a megcélzott 120.628 ezer Ft-ot az idei évben sikerül teljesítenünk.*

*A **működési bevételek** előirányzata 17.784.090 Ft, amely a különféle bérleti díjakból, a közüzemi szolgáltatók befizetéseiből, közvetített szolgáltatásokból tevődik összege.*

*A **működési célú átvett pénzeszközök** között (ÁHT-n kívülről) az MVH-s területalapú támogatás összegét kalkuláljuk.*

***Felhalmozási célú átvett pénzeszközként** tervezzük a dolgozóknak nyújtott lakásépítési kölcsön 30 ezer Ft értékű visszafizetését és a VKT I. üteme hátralékosainak törlesztéseit (790 ezer Ft).*
A VKT II. elszámolása és megszüntetése folyamatban van, az általa gyűjtött összeg a tényleges átutalás alapján kerül az önkormányzat elkülönített számlájára.

*Az **előző évi maradvány** 106.793.975 Ft, főként az előre megkapott támogatási előlegek és az iparűzési adó teljesítése miatt. A költségvetés egyensúlyának biztosításához az előző évi maradványt fel kell használnunk a tárgyévi bevételek kiegészítésére (folyó évi hiány belső finanszírozása).*

Az elmúlt két év költségvetési bevételeit és a kiadásait mérlegszerűen a költségvetési rendelettervezet 1. tájékoztatója tartalmazza, feltüntetve az idei évi előirányzatokat is.

III. KIADÁSOK

*A bevételekkel egyezően a **kiadási előirányzatok is 678.758.654 Ft**-ot tesznek ki. A rendelet-tervezet 1. melléklete részletezi a kiadásokat intézményenként, míg a 7. és 8. mellékletek pedig működési és fejlesztési bontásban, mérlegszerűen.*

*A kiadások 85 %-át várhatóan a **577.350.387 Ft-os működési költségvetés**, míg a fennmaradó 15 %-át, **101.408.267 Ft-ot a felhalmozási költségvetés teszi ki.***

***A felhalmozási kiadásokat** a 6. melléklet részletezi célonként és intézményenként. A nyertes MVH-s pályázatnak köszönhetően folytatódik a konyha fejlesztése a különféle eszközbeszerzésekkel. Remélhetően hamarosan megindulhat az energetikai korszerűsítés a hivatalban és a szociális intézményben is. A támogatás csökkentése miatt várhatóan több mint 18,5 millió Ft önerővel tud csak megvalósulni a fejlesztés. Ez az összeg fedezi a takarékszövetkezeti üzletrész külső szigetelését és a szociális intézmény tetőjének felújítását is. Az új buszmegállóknál buszvárót szeretnénk elhelyezni, a meglévőket pedig felújítani. Mindezek mellett az intézményeknél eszközbeszerzéseket terveztünk, a hivatalnál és a szociális intézménynél nagyobb arányban, mint a már felújított intézményeknél (ott csak pótlást).*

***Céltartalék**ként 30 millió Ft-ot irányoztunk elő, mert a LEADER-ben is hamarosan döntés születik a beadott pályázatok sorsáról. Ezekhez mintegy 7 millió Ft önerő szükséges majd, de a megvalósítást nem muszáj mindegyiknél az idei évre ütemezni. Bizakodva várjuk a Rákóczi utcai játszótér felújítására, a rendezvények programjára és eszközére, a rendezvénysátorra és a hangosításra benyújtott igényeink elbírálását. Az önerők biztosítása mellett nagyobb rizikófaktorral rendelkezik az iparűzési adó, amelynél tavaly kiugróan magas volt a befizetés, és mint tudjuk, ez könnyen kevesebb is lehet (aszályos év, pénzparkoltatás).*

*A **működési költségvetés** 102 fő alkalmazási költségét tartalmazza, melyből 76 fő állandó dolgozó és 26 fő közfoglalkoztatott.*
Az óvodában a megnövekedett gyermeklétszámhoz igazodva (2018. október elsején 156 fő, idén kb. 166 fő) 25 fő szakdolgozó foglalkoztatásához biztosítunk fedezetet. Az áprilisi beiratkozást követően pontosítjuk az ellátotti létszámot, és dönthetünk az esetleges csoportbővítésről.

A minimálbér január elsejétől történő emelését minden érintett dolgozónál garantáljuk. A munkavállalók közel kétharmadát érinti ez, köztük egyre több diplomást is. Valószínű, hogy a 8 %-os emelés fedezetét a tavalyihoz hasonlóan az idei évben is magunknak kell kigazdálkodni. A köztisztviselők illetményalapjának emeléséhez nyújtott kormányzati támogatás elnyerése érdekében pályázatot nyújtottunk be (ez a szakmunkás bérminimum eléréséhez sem elegendő a középfokú végzettségűeknél). A 200 ezer Ft-os cafetéria-keretet minden munkavállalónknak (kivéve közfoglalkoztatás) továbbra is biztosítjuk, illetve a kisértékű ajándékot. Sajnos az SZJA törvény változása miatt az iskoláztatási támogatás megszűnik.

A dologi kiadásokat *a tavalyi szinten kalkuláljuk, ugyan úgy, mint a* ***szociális ellátások*** *keretét (12 millió Ft).*

Működési célú támogatásként *9.652.665 Ft-ot tervezünk átadni a különböző szervezeteknek az 5. melléklet szerinti megoszlásban. Ide épült be a Bursa ösztöndíj is.*

KIADÁSOK SZERVEZETENKÉNT:

A kiadási előirányzatokat összesítve az 1-2. mellékletek tartalmazzák, míg intézményenként a 11-14. mellékletek. Az önkormányzat többéves kihatással járó feladatait a 3. tájékoztató részletezi.

Önkormányzat:

Az önkormányzatnak ***367.003.780 Ft-os költségvetési kiadás****t prognosztizálunk, amely a tavalyihoz képest szolidabb. Tavaly az óvodai és a konyhai fejlesztés értéke nagyban hozzájárult a kiadások növekedéséhez.*

A legösszetettebb feladatokat továbbra is az önkormányzat látja el: a községgazdálkodáson, közfoglalkoztatáson felül a művelődési és az egészségügyi ellátórendszer fenntartását.

A ***községgazdálkodás****t (zöldterület-kezelés, közutak fenntartása, közvilágítás, stb.) változatlan létszámmal, a tavalyi költségek figyelembe vételével tervezzük, a közfoglalkoztatottak bevonásával.*

Fontos feladatunknak tartjuk az utak, járdák karbantartását, a megromlott műszaki állapotban lévő buszvárók felújítását, a Velinszky utcai megállónál új váró elhelyezését.

Az ***egészségügy*** *területén biztosítjuk az alapellátást a két háziorvossal, a 3 szakképzett ápolóval és 2 védőnővel, továbbra is működtetjük a vérvételi helyiséget. Mind a fogászati, mind az orvosi ügyelethez anyagi segítséget adunk.*

A ***közművelődés*** *területén működtetjük a könyvtárat és a művelődési házat, részt veszünk az Echo Innovációs pályázat megvalósításában.*

A művelődési ház részére pályáztunk hangosító-berendezésre, rendezvénysátorra, székekre és rendezvényekre, bízunk ezek pozitív elbírálásában.

Polgármesteri Hivatal:

*A hivatal kiadási főösszegét **82.738.733** Ft-ban javasoljuk megállapítani. A 14 fő köztisztviselő bére és járulékai több mint 70 millió Ft-ot tesznek ki. A 8 középfokú végzettségű dolgozóból 6 főt utolért a szakmai bérminimum, mert nálunk sajnos beleszámít a bérbe az illetmény-kiegészítés a közszféra többi területével ellentétben.*

*A **dologi kiadások** kedvezően alakulnak, a villamosenergia nem sokba kerül a napelemeknek köszönhetően, a gázdíj is lecsökkent az aprítékos kazánok beállításával (csak a nagy hidegben segítenek rá éjszaka és hétvégén, illetve meghibásodáskor).*

*A **fejlesztési kiadásokra 2,5** millió forintot terveztünk főként az elhasználódott kisértékű tárgyieszközök pótlására és kerékpártároló kialakítására, a takarékszövetkezeti üzletrész belső átrendezéséhez.*

Tündérkert Óvoda:

*Az óvodának **113.554.379** Ft előirányzatot kalkulálunk. 25 fő alkalmazási költségét irányozzuk elő és a jelenlegi 7 csoport fenntartását. Az igényeknek megfelelően áprilisban felülvizsgáljuk a szükséges csoport- és dolgozói létszámot.*
*A **személyi jellegű kiadások és a járulékok** az óvónők, a dajkák és egyéb kisegítők szakmai minimálbérének emelkedése, illetve a szeptembertől beindított plusz csoportra jutó három szakdolgozó foglalkoztatása miatt növekednek. Az intézményben a megfelelő szakemberek kiválasztása okoz nehézséget: nem sikerült 2 óvónőt találniuk, és a dajkáknál is nagy a fluktuáció. Tovább nehezíti a helyzetet az a tény, hogy az egyik óvónő is bejelentette a nyugdíjba vonulásának tervét szeptembertől.*

*A **dologi kiadásokat** az előző évi szinten fedezzük. A tavalyi fejlesztésnek köszönhetően megújult az épület.*
***Felhalmozási kiadásként** az elhasználódott eszközök pótlását biztosítjuk.*

Szociális intézmény:

*Az intézmény várhatóan **115.461.7632** Ft-tal gazdálkodhat, mely összeg 18 fő foglalkoztatására nyújt fedezetet. A dolgozók közül 17 főt érintett a minimálbéremelés.*

*A **dologi kiadások** az étkezési nyersanyagnorma 3 %-os emelése és a szociális étkeztetés, személyi gondozás iránti plusz igény miatt növekszenek.*

A konyha berendezéseinek korszerűsítését az év első felében az MVH-s pályázat keretében hajtjuk végre. A nem támogatott irodai bútorzat, étkező szekrény és függöny beszerzését saját forrásból fedezzük.

Az energetikai korszerűsítés az ÖNO épületének külső rendbetételére terjed ki. A belső megújulást, eszközcserét fokozatosan, saját bevételeinkből valósítjuk meg.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az idei évi költségvetési rendelet-tervezetünket - a novemberben jóváhagyott elképzelésekkel összhangban - fentiekben tudtuk bemutatni, figyelembe a realitásokat.

Hamarosan meghirdetésre kerül a „modern falvak" program, amelynek keretében újabb pályázati célokat tudunk kitűzni, hozzájárulva ezzel településünk további fejlődéséhez. Ilyenek többek között a civilház vizesblokkjainak, közös helyiségeinek felújítása, a hivatal belső részének és az óvodai udvarnak a korszerűsítése, útfelújítások (Kinizsi utca).

Úgy gondolom, hogy idei és az elmúlt évek fejlesztéseit figyelembe véve büszkék lehetünk az elért eredményekre, hiszen közintézményeink látványos fejlődésen mennek keresztül.

Mezőfalva, 2019. február 7.

Márok Csaba
polgármester